

prima instanță: S. Namașco
instanța de apel: D. Manole, N. Traciuc, E. Fistican
instanța de recurs: N. Clima, V. Doagă, S. Moldovan, N. Toma,
A. Cobăneanu

nr. 2rhc-20/16

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan
Nadejda Toma
Mariana Pitic
Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de Consiliul municipal Chișinău,
Primăria municipiului Chișinău și Întreprinderea Municipală „Direcția Construcții
Capitale”

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale
„Fascomtrans” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii
Municipale „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei municipiului Chișinău,
Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la
încasarea datoriei contractuale și dobânzii de întârziere

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 29 aprilie 2015 prin care a
fost admis recursul declarat de Societatea Comercială „Fascomtrans” Societate cu
Răspundere Limitată, casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din
03 iunie 2014 și hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din
10 decembrie 2010 și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial
acțiunea

constată:

La 20 octombrie 2009, SC „Fascomtrans” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva ÎM „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei mun. Chișinău,
Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău cu privire la încasarea
datoriei contractuale și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza contractului de antrepriză nr. 132/c din 24 august 2006 SRL „Fascomtrans”, acționând în calitate de antreprenor, a executat, în interesul pârâtului și a copârâților lucrările de reconstrucție a Liceului „M. Koșubinski” din str. M. Eminescu, 54, mun. Chișinău pentru care pârâtul de comun cu copârâții, conform prevederilor contractului și a deciziilor aprobate de Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău s-au obligat să recepționeze lucrările executate în termenii stipulați de contract, în 15 zile după finalizare (pct. 1.5) și să plătească antreprenorului, SRL „Fascomtrans” costul lucrărilor, conform devizelor de executare a lucrărilor în sumă totală de 6518079,07 lei.

Menționează că lucrările contractate au fost finalizate în luna martie 2007, pârâtul și copârâții având obligația să le recepționeze și să perfecteze actul de recepție finală conform contractului, însă ultimii renunță să perfecteze actul de recepție a lucrărilor și să plătească SRL „Fascomtrans” costul integral al acestora.

Afirmă că conform dispoziției de plată nr. 1649 din 12 octombrie 2006 pârâtul a achitat SRL „Fascomtrans” suma de 115218,59, inclusiv 19203,10 lei TVA.

Sușține că la momentul depunerii în instanță a prezentei acțiuni datoria pârâtului față de SRL „Fascomtrans” rezultată din contractul menționat constituie suma de 6312980 lei.

Mai indică că ÎM „Direcția Construcției Capitale” a Primăriei mun. Chișinău, Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău le-a fost propusă soluția de stingere a datoriei acumulate pe cale amiabilă, însă varianta propusă a fost ignorată, fapt ce a generat adresarea în instanța de judecată.

Cu referire la prevederile art. 585 Cod civil, menționează că rata de refinanțare pe anii 2008-2009 a fost stabilită de 19 %, astfel dobânda constituie suma de 2398932,4 lei ce rezultă din următoarele calcule: 6312980,00 lei datoria x 19 % x 2 ani.

Afirmă că conform art. 619 Cod civil dobânda de întârziere constituie 1136336,4 lei.

Solicită încasarea de la ÎM „Direcția de Construcții Capitale” în beneficiul SRL „Fascomtrans” datoria pentru lucrările executate în sumă de 6312980 lei, dobânda egală cu rata de refinanțare a Băncii Naționale (conform art. 585 Cod civil) în sumă de 2398932,4 lei, dobânda de întârziere, conform art. 619 Cod civil în sumă de 1136364,4 lei și cheltuielile de judecată ce se compun din taxa de stat în sumă de 4000 lei și plata pentru asistența juridică conform contractului.

La 05 februarie 2010, SRL „Fascomtrans” a depus cerere cu privire la concretizarea pretențiilor, completarea temeiului acțiunii și circumstanțelor prin care a solicitat încasarea de la pârâții Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, ÎM „Direcția Construcției Capitale” în beneficiul SRL „Fascomtrans” următoarele plăți: datoria în baza contractului de antrepriză nr. 132/C din 24 august 2006 și a procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate în sumă de 6402859,48 lei, datoria conform contractului de executare a lucrărilor de proiectare

din 28 noiembrie 2006 în sumă de 96977 lei, dobânda egală cu rata de refinanțare a Băncii Naționale (conform art. 585 Cod civil) pe perioada de neachitare a datoriei în sumă de 2469938,24 lei, dobânda de întârziere conform art. 619 Cod civil în sumă de 807279,81 lei, cheltuielile de judecată: taxa de stat în sumă de 4000 lei și plata pentru asistența juridică conform contractului.

În motivarea cererii a concretizat că în baza contractului de antrepriză nr. 132/c din 24 august 2006 SRL „Fascomtrans”, în rezultatul achizițiilor publice, la 28 noiembrie 2006 a semnat, cu ÎM „Direcția de Construcții Capitale”, care acționa în calitate de „beneficiar” un contract de executare a lucrărilor de proiectare a lucrărilor de reconstrucție și restaurare a Liceului M. Koțubinski din str. M. Eminescu nr. 54, mun. Chișinău.

Indică că conform obiectului contractului nominalizat SRL „Fascomtrans” a executat lucrări de proiectare în sumă de 96977 lei, care constituie prețul lucrărilor aprobat de părțile contractante.

Afirmă că conform pct. 3.4 din contract ÎM „Direcția de Construcții Capitale”, urma să transfere, din limita finanțelor alocate pentru anul 2006, imediat, după semnarea contractului, la contul bancar al SRL „Fascomtrans” un avans egal cu 30 % din prețul lucrărilor contractate. Suma restantă urma să fie achitată SRL „Fascomtrans” conform pct. 3.6 din contract, pe măsura lucrărilor îndeplinite.

Sușține că SRL „Fascomtrans” a executat integral prevederile contractului, iar ÎM „Direcția de Construcții Capitale” renunță până-n prezent achitarea lucrărilor executate. Tentativele de soluționare a litigiului pe cale amiabilă s-au epuizat fără niciun rezultat, fapt ce impune revendicarea de la pârâți concomitent cu acțiunea inițială și a datoriei de 96977 lei acumulate în baza contractului din 28 noiembrie 2006.

Remarcă că a devenit necesară reevaluarea și concretizarea pretențiilor înscrise în acțiunea inițială, revendicate cu titlu de datorie directă de la pârâți care conform devizului local și a procesului-verbal de recepție a lucrărilor, constituie suma totală de 6518079,07 lei, evidențiind că această sumă alcătuiește costul final al lucrărilor de consolidare, de reparare și restaurare efectuate de SRL „Fascomtrans” la obiectul contractat - Liceului M. Koțubinski la care se adaugă și sumă de 96977 lei pentru lucrările de proiectare executate de SRL „Fascomtrans” conform contractului din 28 noiembrie 2006 alcătuind datoria pârâților față de societate în sumă de 6615956,07 lei.

Menționează că o parte din această sumă egală cu 115218,59 lei a fost achitată de către ÎM „Direcția de Construcții Capitale” antreprenorului – SRL „Fascomtrans” conform facturii fiscale nr. RY018869 din 30 septembrie 2006 și dispoziției de plată nr. 1649 din 12 octombrie 2006.

Concretizează că datoria directă a pârâților, care constă din neachitarea lucrărilor executate conform contractelor de antrepriză nr. 132/c din 24 august 2006 și celui de executare a lucrărilor de proiectare din 28 noiembrie 2006 constituie suma de 6499837,48 lei.

Susține că dobânda evaluată conform prevederilor art. 585 Cod civil legată de rata de refinanțare stabilită de Banca Națională pe perioada neachitării de către pârâți a datoriei constituie suma de 2469938,24 lei și rezultă din următoarele 6499837,48 lei datoria directă x 19 % rata de refinanțare x 2 ani termenul de achitare.

Indică că dobânda de întârziere, conform art. 619 Cod civil constituie suma de 807279,81 lei și rezultă din următoarele calcule: (6499837,48 lei datoria + 2469938,24 lei dobânda conform ratei de refinanțare) x 9 %.

Relatează că suma totală a datoriei directe și celei aferente ce urmează a fi încasată de la pârâți în beneficiul reclamantului constituie 9777055,53 lei, care urmează a fi completată cu încasarea taxei de stat achitată de reclamant la data depunerii acțiunii și costul serviciilor juridice conform contractului.

Prin hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 10 decembrie 2010 a fost admisă acțiunea parțial, încasată de la ÎM „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei mun. Chișinău în beneficiul SRL „Fascomtrans” datoria în mărime de 6499837,48 lei, dobânda de întârziere în mărime de 807279,81 lei și taxa de stat în mărime de 4000 lei și încasată de la ÎM „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei mun. Chișinău în beneficiul bugetului de stat taxa de stat în mărime de 46000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Economice din 15 decembrie 2011 a fost admis parțial apelul depus de Consiliul municipal Chișinău și ÎM Direcția Construcții Capitale și modificată hotărârea primei instanțe prin micșorarea sumei datoriei de la 6499837,48 lei până la 6312980 lei, în rest hotărârea a fost menținută.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2012 a fost admis recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și cererea de alăturare la recurs depusă de ÎM „Direcția Construcții Capitale”, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2012 a fost admis apelul declarat de reprezentantul Consiliului municipal Chișinău, ÎM „Direcția Construcții Capitale”, casată hotărârea primei instanțe și adoptată o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 noiembrie 2013 a fost admis recursul declarat de SC „Fascomtrans” SRL, casată integral decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2014 a fost admis apelul declarat de Victor Puiu în interesele Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 aprilie 2015 a fost admis recursul declarat de SC „Fascomtrans” SRL, casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2014 și hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție

din 10 decembrie 2010 și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea, a fost încasat de la ÎM „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei mun. Chișinău în beneficiul SC „Fascomtrans” SRL suma datoriei în mărime de 3692088,41 lei și dobânda de întârziere în mărime de 215051,47 lei, iar în total suma de 3907139,88 lei, a fost încasat de la ÎM „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei mun. Chișinău în beneficiul SC „Fascomtrans” SRL suma taxei de stat în mărime de 4000 lei, în rest, a fost respinsă acțiunea.

La 13 ianuarie 2016, Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău și ÎM „Direcția Construcții Capitale” au depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei a cărei revizuire se solicită, rejudecarea pricinii în ordine de recurs și adoptarea unei noi hotărâri de scoatere de pe rol a acțiunii, ca fiind semnată și depusă de către o persoană neîmputernicită, ori respingerea recursului SC „Fascomtrans” SRL ca fiind unul neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel.

În motivarea cererii de revizuire a invocat că la 12 ianuarie 2016, în adresa ÎM „Direcția Construcții Capitale” a parvenit raportul de expertiză nr. 11353 din 31 decembrie 2015 efectuat de către Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General al Poliției, expert Victoria Cataraga cu privire la expertiza grafoscopică a semnăturii Elenei Moldovanu.

Menționează că potrivit raportului de expertiză s-a stabilit că semnăturile efectuate de la numele Elenei Moldovanu, administratorul SC „Fascomtrans” SRL în actele ridicate din dosarul civil nr. 2re-113/2012 și anume: în cererea de chemare în judecată pentru încasarea datoriei în sumă de 6 312 980,00 lei, în procura din 01 octombrie 2009 cu privire la împuternicirile avocatului Anatol Lupașcu, contractul de antrepriză nr.132/c din 24 august 2006, expertul a ajuns la concluzia că probabil nu au fost executate de către însuși titulara Elena Moldovanu, dar de către o altă/-e persoană/-e.

Notează că în compartimentul respectiv „Aprecieră rezultatelor” de la pag. 7 aliniatul 1 și 2, este indicat expres că semnătura de pe cererea de chemare în judecată pentru încasarea datoriei în sumă de 6 312 980,00 lei, inclusiv și cererea prealabilă din 11 iunie 2009 nu este semnată de către însuși titulara – Elena Moldovanu, dar de către o altă persoană/ -e.

Prin urmare, consideră că Elena Moldovanu având calitatea de administrator al SC „Fascomtrans” SRL nu a semnat și nu a depus cererea de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale „Direcția Construcții Capitale”, Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău privind încasarea datoriei în sumă de 6 312 980,00 lei, cererea de chemare în judecată fiind semnată de către o persoană neîmputernicită.

Având în vedere prevederile art. 267 alin. (1) lit. c) CPC, cu privire la temeiurile scoaterii cererii de pe rol în cazul în care cererea este semnată sau este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită, consideră că cererea de chemare în judecată depusă de către SC „Fascomtrans” SRL împotriva Întreprinderii Municipale „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei municipiului Chișinău,

Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, urmează a fi scoasă de pe rol.

Menționează că și contractul de antrepriză nr. 132/c nu a fost semnat de către administratorul SC „Fascomtrans” SRL Elena Moldovanu, ceea ce denotă faptul că au fost prezentate probe false în instanța de judecată, din care motiv este pornită urmărirea penală nr. 2012928153 de către Procuratura Generală.

Susțin că circumstanțele sus menționate constituie temei pentru revizuirea deciziei contestate a instanței de recurs în temeiul art. 449 lit. b) CPC, potrivit căruia au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

La 07 iunie 2016, SC „Fascomtrans” SRL reprezentată de către Galina Șișcan a depus referință la cererea de revizuire declarată de către Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și Întreprinderea Municipală „Direcția Construcții Capitale”, solicitând respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuenții, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b) CPC, în susținerea cererii de revizuire au invocat raportul de expertiză nr. 11353 din 31 decembrie 2015, efectuat de către Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General al Poliției, cu privire la expertiza grafoscopică a semnăturii Elenei Moldovanu, prin care s-a stabilit că semnăturile efectuate de la numele Elenei Moldovanu, administratorul SC „Fascomtrans” SRL în actele ridicate din dosarul civil nr.2re-113/2012 și anume: în cererea de chemare în judecată pentru încasarea datoriei în sumă de 6 312 980,00 lei, în procura din 01 octombrie 2009 cu privire la împuternicirile avocatului Anatol Lupașcu, contractul de antrepriză nr.132/c din 24 august 2006, expertul a ajuns la concluzia că probabil nu au fost executate de către însuși titulara Elena Moldovanu, dar de către o altă/-e persoană/-e.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. b) CPC este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la

pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că temeiul invocate de către revizuenți în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC.

Or, pe lângă faptul că raportul de expertiză nr. 11353 din 31 decembrie 2015, efectuat de către Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General al Poliției, a fost întocmit după devenirea irevocabilă a hotărârii, revizuirea căreia se solicită, revizuenții nu au fost lipsiți, pe parcursul soluționării cauzei în fond, de drepturile sale procedurale și de posibilitatea de a prezenta asemenea probe.

Mai mult că acest raport nu constituie o probă determinantă și relevantă, care ar duce la redeschiderea procesului, fiind indubitabil că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Prin urmare, având în vedere că revizuenții Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și Întreprinderea Municipală „Direcția Construcții Capitale” în cererea de revizuire nu au invocat niciun temei prevăzut la art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii într-o obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și Întreprinderea Municipală „Direcția Construcții Capitale” împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 29 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Fascomtrans” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Municipale „Direcția Construcții Capitale” a Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea datoriei contractuale și dobânzii de întârziere.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nadejda Toma

Mariana Pitic

Ala Cobăneanu